

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 30 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszerű hirdetésnél 30
fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlitter sora 50 fill.

Az emberirtó.

A belügyminiszter közzétette a törvényhatóság figyelmét az országos alkoholelles egyesület működésére és támogatására, rámutatván az alkoholnak, ennek az emberirtó mérgek retentó pusztítására, miket főleg a szegény, tudatlan nép között végbevisz.

Az alkoholnak, véres pusztító csatáknál retentóbb rombolásai már rég felköltöttek a művelt államok figyelmét és nemcsak társadalmi uton, de törvényhozási uton is igyekeznek annak a valóságos epidemikus természetű emberi szenvedélynek, az alkoholizmusnak gátat vetni s azt legalább is mérsékelni.

Hiszen a kriminál statisztika bebizonyította azt, hogy a különféle büntettek, vétségek és kihágások előfordulásának rugója 100 eset közül 60 esetben a — pálinka. A részegség okozta bűz, gyors indulatok, vadásg viszik legtöbb embert a bűnébe, és a tudomány arra is tanít, hogy alkoholista szülők gyermekei csenevész, degenerált, mindenféle betegségekre inclinálo, — nyomorúságra, szenvedésre, pusztulásra predesztinált utódok, akik a szülők leküzdhetetlen átkos szenvedélye miatt harmad, negyedikiglen bűnhődnek ártatlanul.

Az 1905. évi budapesti nemzetközi alkoholelles kongresszus megtartása óta

nálunk Magyarországon is tapasztalható némely mozgalom a népünk megtizedelő alkohol, az emberirtó retentó pusztításainak megállítására s az alkoholizmus terjedésének az elfojtására.

Az országos alkoholelles egyesület már régebben elismerésre méltó tevékenységet fejt ki ebben az irányban, de nálunk, — az egyesületi élet előrdorájában — eddig nem igen találkozott a nagyközönség, a társadalom melegebb érdeklődésével és támogatásával.

Most az ország egészségügyének legfőbb öre és gondozója, a belügyminiszter siet ennek a közhasznú, ennek a missziót teljesítő egyesületnek a támogatására s remélhetleg ez az előkelő helyről jövő támogatás gazdag eredménnyel fog járn.

De nem elég ám az az üdvösségre, hogy társadalmi uton propagáljuk az országos alkoholelles egyesület törekvéseit, nemzeti ideáit, hanem törvényhozás, kormány s a törvényhatóságok is foglalkozzanak — amint egyes törvényhatóságok ezt meg is cselekedték már — ezzel a nagyfotosságu kérdéssel — radikális intézkedéseket tegyenek a mély kiirtására.

A korcsnákát, pálinka, sör, bor méréseket vasárnapokon s ünnepnapokon egyszerűen be kell csukni, az italhamisítót, az emberiség megmérgezőit szigorú bünte-

téssel kell sújtani, az italmérések számát nem egyre szaporítani, de csökkenteni s akkor aztán gát szabhatunk az alkoholizmus retentó terjedésének és rombolásainak.

A nők és az otthon.

Irta: Buday Barnáné.

Különösen az utóbbi években, külföldi példákra, nálunk is nagy arányokban indult meg a feminista mozgalom. Ez a mozgalom, mely a nőnek szerepkört volna hivatva felgarnitálni, a mai társadalmi berendezkedés mellett nálunk még kissé korainak bizonyul. A magyar nők munkájára egyenlően még nem politikai harcokban, de a társadalmi kötelességek öntudatosabb teljesítése körül van szükség.

Németországban már évekkel ezelőtt hatalmas mozgalom indult meg, különösen a vidéki élet kellemesebbé és vonzóbbá tételére: az úgynevezett népjóléti szövetség. Ez a jóléti intézmény nem tévesztendő össze a játékonysággal, mert ez a szó jobb értelemben szociális reform és nem azokkal foglalkozik, akik alamizsnára szorulnak, hanem a néposztályok érzelmi és erkölcsi irányítását igyekezik kezébe venni.

A jóléti intézmény szociális feladata az, hogy a különböző néposztályok között a rideg osztálytalakat szeibbe tegye és nemileg kiegyenlítsse azt a különbséget, melyet a van és nincs terem. A szövetség munkája irányul a betéplő gyakorlati kivételre, népfürdők berendezésére a háztartás vezetésére való kiképzésre, hogy ezáltal az asszonyi hivatás betöltésének a legszükségesebb és elmaradhatatlan kellékeit megis-

TÁRCZA.

Agglegények.

Irta: Radó Imre.

— Gyerünk a kuczkóba! — mondta az egyik férfi a kávéházi asztal körül ülő társának. A többiek, mintha nem is hallották volna a hívást, unottan ásitózza nézegettek széjjel a majdnem üres kávéházbán.

— Gyerünk a kuczkóba — szolt újra a férfi és a társaság megomozdult egyszerre, mintha törvény lenne náluk, hogy második hívásra induljanak. Olyan unott képi, jó nadragban járó öreg legények voltak. Kimentek az éjszakába és megkeresték a világos utcát. A rosszul világított nem kellett nekik, azzal már rég jöhlaktak, talán szégyelnek is benne járni. Hatan voltak. És mindnyájan egy háza mentek be, pedig szerzte-széjjel laktak.

Kelen Péter, házigazda, vezette a vendégeket. Körülütek az asztalt és nem sokára az asztalra kerülő szamovárbán lógob a láng.

A házigazda kirakta a cseszékét és szervizolt mindenkinek. Ahogy ezek a vén legények a terített asztal mellett ültek, úgy tűnt fel, mintha a tüzhelyet plazigálnák. Szinte éreztek is ezt és az iménti kuczkóba hivatogó Nemes Péter, az egész társaság nyelven mondta:

— Hogy ide húzodunk mi majdnem minden este. Talán valami „tüzhely” szaga van Kelen Barlangjának. Hiába no! ostobák voltunk régen, ma meg már muszáj ostobának lenni. De az

emberek még sokkal ostobábbak, mert hiszik ha mondjuk: „nősilni teljesen szükségtelen valami” Sőt akadnak, akik tisztelnek bennünket, szilárd elhatározásu egyéniségnek tartanak és nem veszik észre, hogy nekünk e dologban nincs már elhatározásunk, mert az elhatározásához szükséges egyént elköptatta az idő.

Nemes Péter kiitta a második csésze teát és újra beszélt a társaságnak, mely sokkal szorgalmasabban szivarozott, mint figyelt.

— Barátaim, ha magunk között szét nézek, látom, hogy hasonszörű emberek vagyunk. Ismerjük egymás történetét. Kalandjaink voltak, huzamosabb ideig szeretőt tartottunk, korhelykedtünk, szóval torkoskodtunk, rosszkodtunk. Ezt tudjuk egymásról, de tudja a fene, hogy van az, hogy sohse beszélünk arról, hogy kerestük-e valaha a boldogságot? Éreztek-e bár egy pillanatig is az úgynevezett abszolút boldogságot, amiről annyit beszélnek?

Nemes utolsó szavainál már ügyelt a társaság és hogy a beszélő elhalgatott, a férfiak arcán látni lehetett a mult emlékeinek ébredését.

— Egyáltalán tudja-e valaki keresni a boldogságot, — szolt meg Kelen Péter, a házigazda és megtudjuk-e találni, elkaphat-e bennünket az abszolút boldogság, mikor mi férfiak éppen nem vagyunk a boldogságra, erre a képzelt fogalomra berendezve. Akarok meg egyebet is mondani, éppen azért gyújtások meg elhanyagolt szivarjaitokat, kóstoljátok meg konyakomat, azokivül majd szóval tartalak benneteket.

Kelen Péter a poharakat töltögetve, kezdte a szót.

— Fiuk, ti azt nagyor: jól tudjátok, hogy

nem vagyok fecsegő természetű. Tulajdonképen még az életörténetemet nem ismeritek. Minek mondjam el — gondoltam — hiszen az végtelenül unalmas. Az egész életemet három részre osztthatom, a harmadikát most élem, melyben nem történt semmi és bizonyos, nem is fog. Az első korszakban harcoltam. Az istennel foglalkoztam és kimondtam róla, hogy nincs. Nemcsak kimondtam, hanem bizonyítékokat keresve a szent hipotézis ellen, összeszedtem ezernyi profán hipotézist. Harc volt ez és fogva tartott mindaddig, míg le nem vettem magamról az ostoba lelki küzdelmeket. Belátom, hogy a legokosabb dolgot elhinni az istent, mert kényelmesebb, mint harcolni tagadni. De ne higgyétek, hogy e korszak elmúlásával az újabb kor értékesebb munkára serkentett. Az előző évek megmérgeztek. Behurcolkodtak lelkeembe a megfajthatatlan problémák valamennyie és ott maradtak mindaddig, míg ki nem kergette őket a problémák fejedelme: a nő... Barátaim! Itt előbb azt mondtam, hogy nem tudjuk a boldogságot megtalálni, mert mi férfiak nem vagyunk arra berendezve. Ezen kijelentést eredményezte az az idő, mit a nő lélek kutatásában töltöttem el... Pedig csak egyet kutattam át.

— Ugyan kérlek — szolt meg András, az egyik öreg legény — tudjuk a mesédet; családlat, vagy a reménytelenség talált meg téged is, vagy meggyőződöttél a nő rosszsgáról. Ezt ismerjük, hisz ezen nyargalom folyvást. Engedd meg, hogy kimondjam, hogy erről beszélni a mi körünkben — hogy is mondjam — az etiket ellen való vétkézés.

Péter tréfásan vágott vissza:

— András barátom, úgy látszik, nem tudja,

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

merjük. Továbbá igen fontos teendője a szövetségnek az iskasság és a korcsmai élet lektüzdése, nem rendőrség és más erőszakos módszer igénybevétele, hanem társadalmi úton, a nép jóirányára és nemes foglalkoztatásával.

Mindenek előtt való feladat az volna, hogy a családi otthon szeretetteljes ápolására biztossunk. Nagy segítségére van ebben a népek vele született széperke is, mellyel a legegyszerűbb otthon is barátságossá tudja varázsolni.

Egy igyes kéz által elhelyezett néhány jelentéktelen tárgy a lakásban, egy csinosan díszített ablak már kedvelése teszi a legegyszerűbb környezetet. Örömmel üdvözljük ezt a mozgalmat, mely újabban a városokban az ablakoknak virág-gal való díszítése körül megindult.

Gyönyörűbb érvényesülést teret, mint amilyent a nő az otthon megvédésében talál, számára semmi magasabb tudomány nyújtani nem tud.

Amely nemzettel a családi élet bensősége és szentsége erős alapon áll, az a nemzet boldogul és hatalmasodik. Szerez az otthonodat és szeretedni fogod a hazát, melyben ez az otthon megtalálod. Ez a valódi hazaszeretet és nem fanatikus felhevülés. Próbáld valaki elvitatni a hazaszeretet szent érzelmét olyan embertől aki boldog és elégedett tűz helyen? Meddő ügyeket lesz. A nyugodt élet képes egyénre tesz feltétlen és ilyen egyénekből alakulhat csak helyes irányban fejlődő, öntudatos, művelt társadalom.

Közgazdasági háború előtt.

Ha a politikai helyzetben beállt szomorú fordulat okait keressük, az újabb választások Ausztriával való gazdasági közösségünknek találjuk fel. Deák Ferencz egykor jól bölcseket tartott kiözgezés minden foglalkozási elénk tárnak. 42 év mult el csak a gazdasági közösség megteremtése óta s már a gazdasági közösség megteremtése óta máris konstátálnunk kell, hogy a helyzet tarthatatlanná vált. Ausztria csak addig volt kész a 67-iki kiegyezést perfektuálni, míg hasznat hozhatott belőle, de mihelyt Magyarország abból származó jogai érvényesítése érdekében komoly lépéseket tesztünk, azonnal kész a tárgyalás magnachartáját széttepné. Amig mint a közel jövő ködös homályában lebegő ideálisról beszélünk Magyarországi gazdasági függetlenségéről, addig Ausztriának ezen elméleti fejtegetések ellen nem volt kifogása, sőt gunymosolylyal kísérté naiv reménykedéseinket. De mihelyt a politikai életben is komoly törekvéssé vált gazdasági életünknek Ausztriától való függetlenítése, odaát megszűntek megszállni s a nemzet öntudatra ébredésében nagy veszélyt látva, elérke-

zettek tartják az időt a függetlenségi törekvések letörésére.

Törvény ide, törvény oda, Ausztria magyar jogokat, magyar gazdasági érdekeket nem ismer; a jegybank kettéválasztása, a kifizetések felvételére ellen állást foglal, ellenben nemzeti politikáját a mi határnyuknál irányítja, Bosznia-Herzegovinját általa meghódított piacunk tekintni, hova mi a lábunkat sem tehetjük be és gazdasági fejlődésünk érdekében nem lehet oly kívánságunk, melynek megvalósulását Ausztria ne igyekezzék meggátolni. Ebből előre láthatjuk, hogy mi fog történni 1917-ben, az utolsó kiegyezés lejártával. Bizonyos, hogy gazdasági függetlenségünket, pusztán a törvénykönyvvel kezünkben, akkor sem lesznek erre képesek mindaddig, míg Ausztria törvénytelen ellenkezőnek a legerősebb eszközökkel nyakát nem szegjük.

A mai válság fókát tehát Ausztria makacs, rideg ellenállása képezi. Ne hársítsuk ezt a vádat sem az uralkodóra, sem a trónörökösre; azok az osztrák érdekek sugalmazott szeszölő, ami elég szomorú, de egy van a Wekerle-kabineten menni kell, mert Ausztria nem enged, semmi vívmányt, a megszavazandó rendkívüli közös költségeket, semmiféle rekompenzációt nem volt képes a kormány kicsikarni, minden megtört Ausztria tagadó álláspontján. És hogy nálunk egyik kormányválság a másikat nyomom követi, annak Ausztria örül és elő tudatosan mozditja elő a krízisek kioldását mert minél zavarosabb a geopolitikai helyzet Magyarországon, annál kevésbé van modunkban gazdasági függetlenségünk kivívása.

A dolgok ilyen állásában már most komolyan kell azzal a kérdéssel foglalkoznunk, hogy mi módon készítsük elő 1917-re gazdasági függetlenségünk érvényesülését. A kormányban, legyen az bármilyen kormány, e tekintetben ne bizzunk, a kormányt az uralkodó vétója lemondásra kényserizheti, a parlament pedig telensége szorítható.

A nagy harcot tekint a magyar társadalomnak kell megvívni, ennek kell Ausztria ellen a közgazdasági háborút megindítani. Nem afféle langymeleg tulipán-mozgalom értünk, amiót pár év előtt gyöngéd női kezek multó divatként rendeztek, hanem olyant, minő a törökországi bojok volt, melynek hatása keserves feljűdulásra kényszerítette az osztrák ipart s melynek besztűntetés csak nehéz ötven millió koronával volt képes a monarchia megvásárolni. Senki sem gátothat meg egyeketek abban, hogy az osztrák árukat, az osztrák hitelt, az osztrákokkal való gazdasági ériutekezést bojkottálja és ha az egyese milliói egyetertve járnak el, ha a hazai ipar, kereskedelem, pénzügyeink, közlekedési vállalataink támogatják ezt a törvények keretein belül megvívandó gazdasági harcot pár év mulva maga

Ausztria fog könuörögni, hogy csináljunk önálló bankot, készíztetést, gazdasági függetlenséget, minden, csak az osztrák ipart végromlással fenyegető gazdasági harcot szűntessék be. Elismerek, hogy a harc eredményes megvivasához szűvés kitartás, tőrhétetlen erély s személyes elleneségeket is egy taborbba terelő egyetértés és nagy önmegtartózkodás kell, de he nem bírnak ezen tulajdonságokkal, ha még nem okultunk eléggé a szerthűvas karos következményeiből, akkor tegyük le a fegyvert s mondjuk le minden reményről.

Ősz felé.

A nap levezeit szelid ragyogással,
Sugarban fűdik hogy, völgy és berek;
Az égi fény titokzatos varázsszal
Elmossa mind az őszi színeket.

Miként ha a nyár bucsusökója volna
Ez az utolsó, tiszta ragyogás,
És mintha csak viszontlátást süsogna
Ez a borongó szellő suttagós.

Oly megható a válas pillanatja,
A napnak arca bágyadt, szomorú,
S a földnek minden kis atomján rajta
A lemondás fájdalma a borjú.

És lelmem e nagy égi bucsuzásban
Az áhitától megteremkenyül:
E fájó, néma megnyilatkozásban,
Látom: Az Isten lelke hevül!

Peterdi Andor.

HIREK.

— A Király nevnapja. Hétfőn 4-én ünnepelet az osztrák magyar birodalom Ő felségének dicsőségesen uralkodó Királyunknak névünnepe. A hivatalos istentisztelet reggel 8 órakor volt a helybeli plébánia templomban, amelyen megjelent Pósfay Pengrácz főszolgabíró a hatóságok képviselőiben. A házépületekre kitűzték a nemzeti lobogót, az állami és a kath. iskolában szűnet volt.

mit jelent ez a szó: etiket, mert ha tudnánk, akkor nem vágna közbe, ha valaki beszél... Különbben is, amit ű hangoztat; a családás, reménytelenség, női rosszaság; mind értéktelen jel-szavak, melyekből nem hordok magamban egyet sem. Aki igazán családót, avagy a reménytelenség jutott neki osztályrésztül, az leugrik az emeletről, vízbe ugrik, vagy fölébéli magát. Aki megel, az hazudik és bekerül az emberek egy kellemetlen osztályába, mely osztály egyen bosszanja embertársait örökös nyöszörgéseikkel. A nők rosszasága? A nők nem mind rosszak, csak ki-keressük a legalját és nekünk ez a jó, mert hasznát vesszük s mikor már azok sem kellenek — minek nekünk a jó?

Különbben egy olyan nőről fogunk beszélni, kit semmi okom sincs rossznak tartani. Huszonnyolc éves volt, mikor megismertem. Egy kis baba, aki elfutott tőlem és véletlenül meglátta magát a tükörben, ölszögelyte magát, mert észrevette, hogy elpirult. És sokáig került, tehát bele-szerettem. Mikor másodsor volt alkalmam vele találkozni, már egy levelet csemtet be egyik könyvébe. Ez volt az első levél, szolt egy szentimentális leánynak... És a leány melegedett. Sokszor volt szóbeszéd köztünk. A leány ehezó tekintettel leste tőlem a szót. És én beszélttem, majd megirtam a második levelet: az ideális leánynak. Ekkor hittem, hogy valaha boldog leszek. Kezdtém a jövőről eszegetni a leánynyal. Mondtam, hogy feleségül veszem és ennek következményeiről értekezletet mondtam.

Mi volt a következmény? Feltűnt előttem az iménti szentimentális, majd ideális leány helyett az a leány, kinek már nem küldtem el, csak meg-

fogalmaztam: a realis leánynak szolt levelet... Nincs utalatosabb egy „realis” leánynál. Komoly és affektálva huzza-össze homlokébret. Nem beszél másról, mint az életről, miből semmit sem látott, de titokban érzélgős regyenekek olvas, megsíratta a romantikus hő halálát és azon az oldalon, hol a szerelmes férfi lehelete röpül el, virágot présel, megosztvan gyszást a halott szerelmesével és mikor az bánatában kiitta a méregpotharat, a realis leány felsóhajt: „Mily jó is meghalni!” Eljártam hozzá öntudatlanul tanulmányozva és látva magam előtt egy új alakot, egy leányt, aki vár egy leánynak, a aki filozófál.

És csak én előttem, csak én velem és mindig a szerelméről. Lenézte a szerelmet és a csokrórt csak annyit mondott, hogy az „a tapadás törvénytelensége”. Kezdtém csodálni ezt a lenyt és csodáltam egészen addig, míg nem jött egy újabb felekő. Ez a felekő az a bizonyos átlag ember volt, ki a leánynál való első viziteles után óráig bandukol az utcán és keresi, hogy hol vegyen fel lakást, hova vezesse a feleséget... Megkérte a leányt, az én Tanulmányomat, ki nemokára én előttem magyarázta a véleménye: „Kedves Gáspár, a csók a szív hőmörgeje.” — Hát bizony a leány ferjhez ment...

Kelen Peter elhallgatott. A vendégek pedig várták, hogy tovább szóljon, mert nem tartották befejezettnek a történetet, sőt azt hitték, hogy most jő a tulajdonképen történet. Aztán, hogy a házgazdának sehogyan volt beszélhetne, Andras, az előbbi feszkelődő, bosszankodó hangom mondta:

— A te meséd olyan, mint egy rosszul égő szivar. Ragyujtunk és szívjuk türelmesen, mert

azt hisszük, hogy majd csak szel. Hallgattuk türelmessel a történetet, hittük, majd csak megjavul. Fiam, a te meséd, mondom, egy rosszul égő szivar.

Nevette békétlenkedet Andráss. A többiek is szurkálták Pétert.

— Eh, nem értettek meg. Nektek tanulságot is kell mondani, mint az iskolás gyerekeknek, kik máskép a tanító meséjét nem tudnak megérteni. Azt akartam magyarázni, hogy a nőnek csak addig van egyénisége, míg a legelső férfival nem találkozik.

Ezt láttam, látom most is és ezért nem házasodtam meg.

Szűriken hangzottak el Kelen Péter szavai és nem úgy tűntek fel, mintha valaki tisztán a meggyőződéséről mondaná el. A szavakból, a beszélő arcából olysmi volt kiolvasható, mintha vedné magát Pétert.

És belopoztak a szavak a többiek lelkebe is. Ott is maradtak. Persze, ez érv. Érv, melyben van igazság is. Nagyszerűen lehet vele takarodni: „Nem lehetünk boldogok, minek logyunk szerencselenek?” És úgy szerettek volna elhinni semleges állapotukat.

De megint nagy füst volt a szobában, megint kergettek a füstöt. A házgazda ujra kinyitotta az ablakokat. A füst kiszállt, az emlékek ott maradtak.

Felkelődtek. Ballagtak le a lepcsőkön öten, agglégények. A hatodik a házgazda világotlant nekik, mert sötét volt és az ű járásuk bizonytalan, fáj a térdük, hiszen ők agglégények.

— Gróf Szápary László v. b. t. t. nagybirtokos e hét elején hosszabb tartózkodásra Muraszombatra érkezett.

— Gróf Bathányi Zsigmond nagybirtokos, országgyűlési képviselőnk hét-hét délután Budapestre utazott, hogy részt vegyen az október 5-iki megnyitói ülésén.

— Athelyezés. Dr. Krenner István, szolgabíroságunk közigazgatási gyakornokát, mint hivatalos helyről értesültünk, a főispán Szentgotthárdra helyezte át.

— Járásbírószolgánk új albirája. Örömmel értesültünk, hogy Ó Felsége Batta Bertalan, volt tornajai járásbírósi jegyzőt a muraszombati kir. járásbírószághoz albirává nevezte ki. Valóban már a tizenkettedik óraban történt a kinevezés, s az új albirónak oly rettentesen felhalmozódott munkanyagot kell elvégeznie, hogy a kinevezetése feletti örömet bizonyára nagyban le fogja rontani a rengeteg restanczia látása. Hiába, nincsen öröm öröm nélkül.

— Dobrentey Antal gyászra. Sulyos csapás érte Dobrentey Antal szolgabíróét. Édes anyja özv. Dobrentey Józsefné szül. Tompa Zsuzsanna október 2-án Kemenes-Högyészben életének 67-ik évében váratlanul elhunyt. Temetését — melyet Nagy Lajos ág. ev. lelkész végzett — nagy részvét mellett ment végbe. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében is fájdalomtól mélyen megtört szívvel jelentik a felejtetelen jó anya, nagynyja, testvér, illetve sógorán özv. Dobrentei Józsefné szül. Tompa Zsuzsanna folyó évi szeptember 10-án este 7 órakor, életének 68-ik évében, hosszas szenvedés után történt énekesség elhunytát. A drága halott folyó 10-án délután 3 órakor fog a kemenesi győzsi sirkerében az evangélikus egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Kemenesi-Högyész, 1909. évi október 10-én. Aidas és béke lengjen porra feletti! Gyermekei: Dobrentei Imre, Dobrentei Teréz, Dobrentei Antal, Testvére: Berecz Sándor szül. Tompa Lídia. Veje: Nagy Sándor. Sógorai: Dobrentei Zsuzsanna. Menyei: Kis Ida ferj. Dobrentei Imréné, Schweinhammer Zsófia ferj. Dobrentei Antalné. Unokái: Dobrentei Anni, Dobrentei Ernő, Dobrentei Antal, Dobrentei László, Nagy Sándor, Nagy Paula Ida.

— Andalits Irmáról. Lapunk múlt számában megírtuk, hogy kedves földincet Andalits Irma kisasszonyt Török Ernő kir. közjegyző mostoha leányát a pécsi városi zeneakadémia tanárnőjévé választották. Ezt a választást Törökcszentmártonon, volt működési helyén nagyon fájjalják, mert kiváló erőt vesztenek el a művésznőben. Az ottani újság a Felvidéki Híradó a következőket írja:

Andalits Irmát, a kiváló zongoraművésznőt megválasztották Pécs város zenekonzervatóriumához a zongoratanácsok tanárává. A művésznő az állást elfogadta s azt már folyó hó 10-én el is foglalja. Angalits Irma távozásával társadalmunk nagy veszteség éri. Sokszor méltányoltuk e lap hasábjain technikailag brilláns, izlésben kiforrott, felfogásában nemes művészet, mellyel gyakran volt alkalma közönségünknek igaz gyönyörűséget szerzeni. Hangverseny-felépésein a zongorairodalom igaz remekét ismertette meg velünk, melyeknek távozásával nem igen akad nálunk hivatott interpretálója. Nagy veszteség éri távozásával műkedvelői zenekarunkat is, melynek csaknem három évtizedes törtétele alatt nemcsak legbuzgóbb, de legkiválóbb tagja is volt s közreműködésével annak úgy művészi színvonalát, mint tekintélyt növelte. De a legnagyobb veszteség éri azokat a szülőket, akiknek gyermekeit igaz szakkudással, példás lelkiismeretességgel és édes áldott eredménytelenné tette a zongora és cimbalomjáték művészetére. Pécs város zeneiskolája így igazán kiváló tanerőt nyrt személyében s igazán sajnáljuk, hogy hasonló

állás nyújtásával nem tudjuk őt állandóan idekötni. Midőn újból kifejezték annak a művésznő távozására föltölti sajnálatunknak, igaz szívből szerencsét kívánunk neki új állásban.

— Színészet. Kiss Árpád színtársulata, f. hó 8-án Szentgotthárdról Magyaróvárra tette át szereplési színhelyét, hol a jeles színtársulat bizonyára színtyű megnyeri a nagyközönség tetszését, mint megnyerte nálunk és Szentgotthárdon.

— Elégett automobil. Elzött 14 hónapjal szerkesztőnk távollétében Kacsó Ferenc helyettes felelős h. n. ós cikket írt ezen a czímen: Jön az automobil! És az autómeg is jött s azóta itt futkosott a mi poros utainkon, fűgűn szelve a kilométereket. Több-kevesebb szerencsével hol ment, hol megállt, amint az egy ilyen ördönös szerszámmal szokott lenni. Szerkesztőnk gépkocsijáról van szó, amely tragikus véget ért. Addig-addig gyártották a jó és rossz vicceket az automobilról, amíg egyszerre csak megunta a kis Daragu a dícsőseget s Denise de Flavignivel szólván: kapta magát s elolvadt. Hétfőn délután még büszkén elfőgött Csáktornágy — a gazda Budapestre utazván — s vissza is jött szerencsésen. Kedden Felsőlendvára ment végrehajtani. Rajt ültek a sofőrön kívül Szabadfy József bir. végrehajtó, Dr. Vosits Zoltán ügyvédjelölt és Czvetkó Lajos ügyvéd im. Odamentem semmi baj nem történt. Hazafelé Zoltánháza közönség kerestült menet, este fél 9 órakor egyszerre csak a gépből egy szikra ugrott ki s a következő pillanatban már hatalmas láng súvított ki a hengerközből. Elképzeltel az az ijedséget, ami a végrehajtó és a többi bátorlelkű urak szívét megremegtette. Alig maradt idejük a legugrásra s hamar félre is mentek, míg az egész kocsi eleje már hatalmas lánggal égett. A tűzveszedelem híre persze összeszaladt az egész falu, tüziárdók futtak, jöttek a tüzoltók, de kézzel menni senki sem mert. A benzintartály tele volt s attól lehetett tartani, hogy felrobban. Ez azonban nem történt meg, mert a benzín szép csendesen elégett, elpusztítva minden alkatrészt, ami éghető. A lágyabb vas és aluminium alkatrészek egy alaktalan tömeggé étek össze. Három órai éges után végre közelbe mertek menni az emberek s akkor eloltották a tüzet, de mást nem tudtak megmenteni, mint a két hátsó kerekét. Az elégett alkotmányt másnap nagy törszéken haza szállították.

— Földréngés Muraszombatan. Pénteken délelőtt 11 óra tájban kisebb-szerű földrázkódást észleltek városunkban több helyen. Tompa dűbörgés hallatszott, s a lakosság rémületére a falak mozogni kezdtek, s az épületekben levő butorok is inogtak. A függő lámpák a földindulás után, mely körülbelül egy percig tartott, még néhány percig ide-oda lóbálódtak, sőt az inga órák is több helyen, így a járásbírószolg épületében is megállottak. A meglepetés szerű földingás a gyengébb szivűekben nagy rémületet keltett, úgy, hogy többen az ablakon keresztül akartak menekülni. A lökések elmúltával azonban a zavar megszűnt, s mindenki nyugodtan folytatta dolgát. Kiváncsiunk várjuk mi is a napilapok tudósításait, melyekből ki fog tűni, hogy a föld melyik részén kitűrt vulkanikus eruptió utóhangjai érkeztek el hozzánk.

— Harisnyakötő. Lapunk mai számához Meixner Jeanette harisnyakötőjének körlevele és árjegyzéke van mellékelve, melyre a n. é. közönség szíves figyelmét tisztelttel felhívjuk.

— Megjötték a szalonkák. A vadász örömeketovábbja, a hőszen esőri szalonka már jelentkezik. A múlt hetén egy erdei hajtásban felrepült a ritka madár, de fájdalom elhibázták.

— Mézledás. A legjobb minőségű akác és hajdina keverék még kapható Simon József urnál Muraszombatan. Egy kiló 1 korona. Üveggel együtt 1 kor. 40 fillér.

— A fővárosi legelső jogi szeminárium. Igen sok panasz hangzott el az utóbbi években úgy a szülők, mint a jogi vizsgára készülő ifjak részéről, hogy ezen vizsgára való készülés leküzd-

hatlan nehézségekbe ütközik. Dr. Erős Vilmos volt Magyarországon az első, aki e kérdézt beható tanulmányozás tárgyává tette és egy olyan intézményt létesített, melyet az egész jogászfűség hosszánval üdvözölt. Évekkel ezelőt létesítette egy szemináriumát, mely mai fennállásig örísi lendületet vett és minaeen tekintetben kielégítette a jogászfűség igényeit. Sokoldalú megkeresések alapján az intézet államszámveteltani államvizsgai tanfolyamot is létesített, mely a következő hivatalokra és állásokra nyújt képzést: az összes miniszteriumokban a számvéveségi szakra, az állami számvéveszőknél a számvéveségi szakra, a pósta és távúrá igazgatóságoknál a számvéveségi szakra, a munkásbiztosító hivataloknál egy a statisztikai, mint a számvéveségi szakra, a magyar államvasutaknál a számvéveségi szakra, az állami zölgázházaknál a számvéveségi szakra, a dohányjövédéki igazgatóságoknál a számvéveségi szakra, a tengerészeti hatóságok, pénzügyigazgatóságok, törvényhatóság városok, munkáspénztárak stb. hivataloknál a számvéveségi szakra, illetve kezelőtiszt állásokra. Magánhivataloknál rendkívüli nagy előszeretettel alkalmazták azokat, akik az államszámvetelti államvizsgát letették. Bövebb felvilágosítással szolgál: dr. Erős Vilmos jogi szeminárium, Audapest, VII., Wesselyi-utca 13.

— Egy leánynevelő intézetről. Budapest legszebb helyén, a villa negyedben, kertes villában fekszik a „Delibáb utcai leánynevelő intézet és internátus.” Az intézet oly leányoknak való, kik a főváros bármely nyilvános iskoláját látogatták. Tanulmányokra előkészít és felügyel. Egyéni nevelés, svéd torna, tánc. Országos zeneakadémia előkészítő. Bejárók egész és fél napra. Továbbképző oly ur leányok részére, kik iskoláik végzetével bármely irányban továbbképezni akarják magukat. Prospektust kívánatra küld: Dr. Fürstner Gyuláné, Budapest, VI. Delibáb utca 25. Telefon: 171—93.

— Csalódní emberi dolog, de nem okvetlen kell. Ha „Réthy” névre figyelünk, úgy nem csalódnék, hanem eredeti Pemetéfű-czukorkák kapunk 60 filléret, még pedig egy kedvelt régi magyar háziiszer, mely köhögés, rekedtség, hurutos bántalmak sok ezer esetében kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „Réthy” név.

— Egy fu internátus ismertetése. A városi legelső fasor kertjeire néző „Villa” épületben, a fővárosi legszebb helyen fekszik Récesy János hírneves fu internátusa, Budapest VII. Damjanich utca 30. Különös előnye ezen internátusnak, hogy közelében több középiskola van. A növendékek mindig állandó felügyelet és ellenőrzés alatt vannak. Szaktanárok minden tantárgyból a növendékeknek leckéiket megmagyarázzák, kikérdezik s nekik szabad idejük hasznos felhasználására utmutatást adnak. Az internátusban ezenkívül a növendékek francia, angol és német nyelvet, továbbá zenét, rajzban és festésben nyerne kiképezést. A tulajdonos kiváló pedagógus, ki 20 éven át fűri és etkező családok gyermekeinek nevelését a legjobb sikerrel vezette. Bövebb értesítést ad és prospektust küld: az igazgatóság.

— Aki a legjobban szerkesztést, teljesen független napilapot jártni óhajtja, fizesse elő „Az újság”-ot! Előfizetési árak: egy évre 28 K. felévre 14 K., negyed évre 7 K., egy hónapra 2 K 40 f. Az Újság terjedelme rendszeren 28—32—36 oldal. Vasárnap és ünneppapokon 60—100 oldal. Megrendelési cím: Az Újság kiadóhivatala Budapest, VII. ker. Rákóczi-ut 54. sz.

Apró hirdetések.

A muraszombati járási gazdakör ez uton is értesíti a n. é. közönséget, hogy háziapri tanfolyamán készített különféle kosarofonó munkáit u. m. ruha, posta, burgonya kosarokat, fonott zsebeket, virág állványokat, gyümölcs tartókat stb. sepróket jutányos olesó áron árusít.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdakör könyvtára nyitva naponta délelőtt 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán d. u. 1 órakor áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
Réthy-féle cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan **RETHY-félet** kerjünk,
mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félet fogadjunk el!

Minden egyes

PFAFF varrógép

valóságának jelül az itt ábrázolt

PF
AFF

név nagy arany
betűkkel van kiírva.

Egy varrógép beszerzésénél ne figyel-
ünk kizárólag az árra, mert egy silányabb

varrógép sokszor
zavaroknak van kitéve, bizonytalanul
dolgozik és csekély működés-
nél több költséget okoz, mint a be-
vásárlásnál a megtakarítás ki-
tesz.

Ki igazán ol-
csón vásárolni
szándékszik, vá-
laszszon egy

Pfaff varrógép

mely a legtekélyesebben van kiállítva.

A Pfaff varrógép **elismert kitünősé-
gük mellett könnyű és csöndes járással egye-
sülve, rendkívüli tartóssággal bírnak.**

Minden részek a **legjobb nyersanyagból** ké-
szülnek és **legpontosabban** lesznek kidolgozva.

A Pfaff varrógépek sokoldalú haszná-
latban állanak, — **varrnak, foltoznak és hi-
meznek** — szállíthatnak mindenféle kivitelen
családok, varróknak, iparosok és gyárosok
részére.

A kerületi mintaraktár **Postl János** óras
házában van **Muraszombat**, ahol a venni
szándékozóknak minden további felvilágosít-
ást szívesen adnak.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult hátször, mely már sok év
óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvény-
..... oszánál és megbűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyével
és a **Richter** cégjegyzésével ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.—
és úgyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. —
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

Dr. Richter gyógyszerüzete az „**Arany országhoz!**“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Vendéglősöknek

nélkülözhetetlen könyv „**AZ UJ BORTÖR-
VÉNY**“ és az új bortörvény értelmében
kiadott bejelentési lapok.

Ház eladás.

Egy ház eladó vagy bérbeadó, esetleg két
család részére is alkalmas, 4 szoba, 2 konyha,
2 előszoba és hozzá tartozó gazdasági
épület, tudakozni lehet a ház tulajdonossal
Takáts István Battyádon (vasmegye.)

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSEG-UTCZA 37. SZÁM.

megbízói könyelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki város-
ban képviselőt létesít és ez által módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy
cégét — a csomagolás és postaköltségek mellesével — közvetlenül felkereshesse

VIDOR MIKSA

MURASZOMBATON

vette át a képviseletet és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermek-
öltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kezimunkák, szőnyegek, csipke és végaruk,
szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor mel-
tányos áraiért, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos meg-
biztatást kér a

Kovald Péter és fia cég

2 Könyvkötészet Muraszombatban. 2

Mély tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy könyv- és papir-
kereskedésemet, ugyszintén könyvnyomdátam helyi könyvkötészettel a kor
igényeinek teljesen megfelelőleg Muraszombatban is

berendeztem.

Ez által e tekintetben is gyorsabban fogom mélyen tisztelt megrendelőimnek
nagybecsű rendeléseit kielégíteni.

Elvállalok e szakmához tartozó mindenféle munkát, még a legfinomabb
aranyozást és művészi mőndirozást, dobozokat és passepartout is.

Midőn ezt a n. é. közzéadok szíves tudomására hozom, továbbra is kérem
nagybecsű pártfogását.

Mély tisztelettel

Balkányi Ernő.

tulajdonos.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázó-ló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fillér.

Mindenkor kaphatók:

Ascher B. és fia cégnél Muraszombat.

Téli menetrend.

Kapható: **Balkányi Ernő** könyvkereskedésében
Muraszombat.

1909—10 iskolai év.

Mély tisztelettel felhívom a járás
tamító urak figyelmét, hogy raktáron
tartom az összes iskolai nyomtatvány-
kat. Kívánatra iskolai tankönyveket
megrendelek. Iró- és rajzterem a leg-
jobbak.
Balkányi Ernő.